

GELOOF LATEN LEVEN

BELEIDSPLAN 2022-2024 PAROCHIE SINT WILLIBRORDUS

Petrus en Johannes gingen eens naar de tempel op het uur van gebed, het negende uur. Daar was een man die vanaf zijn geboorte lam was en iedere dag naar de tempelpoort gedragen werd, die de Schone genoemd wordt, om daar aalmoezen te vragen aan de mensen die de tempel binnengingen. Toen hij Petrus en Johannes zag, die juist de tempel wilden binnengaan, vroeg hij om een aalmoes. Petrus, evenals Johannes, zag hem strak aan en zei: "Kijk ons eens aan." Hij richtte zijn blik op hen in de verwachting iets van hen te krijgen. Doch Petrus sprak: "Zilver of goud heb ik niet; maar wat ik heb geef ik u. In de naam van Jezus Christus de Nazoreeër: gebruik uw voeten!" Hij pakte hem bij zijn rechterhand en hielp hem overeind. Op hetzelfde ogenblik kwam er kracht in zijn voeten en enkels, met een sprong stond hij overeind, begon te lopen en ging lopend en springend met hen de tempel binnen, terwijl hij God verheerlijkte.
(Handelingen 3, 1-8)

INHOUD:

Bijbeltekst: Handelingen 3, 1-8	pagina	1
SAMENVATTING		3
EEN BEELD VAN WAAR WE NAAR TOE WILLEN		4
1-INLEIDING		5
Een nieuw beleidsplan		5
Realistisch, maar met ambities		5
Voor beroepskrachten, parochianen en het bestuur		5
2-VISIE, MISSIE, STRATEGIE		6
Een nieuwe missie		6
Prioriteiten		6
Nieuwe beelden; een leidraad		7
3-ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN		11
Centrale organisatie		11
Lokale gemeenschappen		12
Structuur van de parochie (organogram)		13
Concrete activiteiten		14
4-VOORZIENINGEN		17
Capaciteit van het pastoraal team		17
Eucharistisch Centrum		17
Ondersteuning lokale geloofsgroepen		17
Communicatiemiddelen		17
Administratieve en secretariële ondersteuning		17

SAMENVATTING:

De **missie** van de parochie beschrijven we met woorden van paus Franciscus: *Als gelovigen zijn we geroepen met God verbonden te zijn én met elkaar, geroepen naar elkaar te luisteren en mee te werken aan het welzijn van de wereld, uitgenodigd de Blijde Boodschap uit te dragen en in de wereld te getuigen van Gods liefde.*

Doel is een levend geloof in De Liemers. We zijn ons bewust van een klein wordende kerkgemeenschap, maar we zijn niet zonder ambities. We streven ernaar dat mensen ondersteund worden in het zoeken naar en beleven van geloof, naar verbinding met God en elkaar, deelname aan de geloofs-gemeenschap en haar activiteiten en getuigenis in de wereld van hun geloof. Simpel gezegd: we willen mogelijk maken dat er plekken en momenten zijn, waar mensen elkaar het verhaal kunnen vertellen van hun geloof, waar mensen zich welkom voelen en waar een goede, als het enigszins gepast is, feestelijke sfeer hangt.

De **activiteiten** die we ondernemen en stimuleren blijven deels dezelfde, maar door de veranderende situatie in de kerk en de wereld zal de **houding** van beroepskrachten en vrijwilligers een ander accent krijgen. We citeren weer Paus Franciscus: *'Het is niet nodig om nog een kerk te creëren, maar om een andere kerk te creëren.'* Een kerk die meer gastvrij is, open naar de samenleving, meer gericht op het oppikken van de vragen die er leven. Dit betekent een **vernieuwing** van het parochieleven. Daarbij richten we ons speciaal op:

1. activiteiten voor de **jeugd en jongere generaties**.

We willen hen ondersteunen bij de complexe vragen die op hen afkomen; niet ten koste van het pastoraat aan ouderen, maar wel in de plaats van het voorgaan in weekendvieringen buiten het Eucharistisch Centrum.

2. de ontwikkeling van het **Eucharistisch Centrum**.

Niet ten koste van diaconale en pastorale activiteiten in de verschillende locaties; eventueel wel van de energie die opgaat aan organisatie van en rond de liturgie op andere plekken dan het Eucharistisch Centrum.

3. initiatieven om **de kerk op de verschillende locaties een gezicht te geven**.

Het zijn initiatieven 'van onderop', aansluitend bij de plaatselijke behoeften en mogelijkheden.

4. ingaan op **vragen** van mensen die geïnteresseerd zijn in de parochie, het christelijk (r.-k.) geloof, mensen in geestelijke nood, vrijwilligers die vragen om ondersteuning, e.d. In plaats van aanwezigheid van het pastoraal team of bestuur voor louter representatie of omdat het klopt volgens oude verwachtingspatronen.

De parochie heeft een duidelijk rooms-katholiek **profiel**. Het geloof in Jezus van Nazareth en zijn woorden en daden zijn leidend.

Was het vroeger vanzelfsprekend dat mensen zich tot de parochie rekenden (volkskerk), tegenwoordig kiezen mensen bewust om zich aan te sluiten (keuzekerk). Wij willen de drempel om aan te sluiten zo laag mogelijk houden. We streven naar een kerk waarvan mensen ook op doordeweekse dagen en ook buiten de zondagse liturgie iets merken en waar mensen naar hun eigen talenten kunnen bijdragen.

De nieuwe situatie vraagt om een andere **organisatie** van de parochie en andere onderlinge verhoudingen binnen de parochie: het krimpende pastoraal

team is niet *de kerk*. Alle gelovigen zijn uitgenodigd hun **verbondenheid en betrokkenheid** (*communio*) te betonen en door actieve **deelname** (*participatio*) hun steentje aan het uitdragen van de boodschap van Christus **bij te dragen** (*missio*). Voor specifieke ondersteuning en toerusting kunnen zij terecht bij het pastoraal team of het parochiebestuur. Als er een veelheid van werkgroepen in een onderlinge samenhang is, met eigen activiteiten en ideeën, kan er sprake zijn van een **lokale geloofsgroep** met een eigen coördinatiegroep bestaande uit afgevaardigden van bij de activiteiten betrokken personen.

EEN BEELD VAN WAAR WE NAAR TOE WILLEN:

We zien voor ons: mensen, individueel en in groepsverband. die geraakt zijn door het Evangelie van Jezus Christus en bewust in zijn spoor willen gaan. Mensen, voor wie het geloof leeft, in hun dagelijkse doen en laten, bij de beslissingen die ze moeten nemen. Het geloof draagt bij aan hun levensvreugde.

De gelovigen weten elkaar te vinden in de zondagse Eucharistieviering en in plaatselijke geloofsgroepen, waar ze ervaringen delen en initiatieven nemen ten behoeve van de leefbaarheid in de omgeving, met name ten dienste van de kwetsbaren in de samenleving.

We moeten ons kleine aantallen voorstellen, maar er spreekt bezieling uit de samenkomsten en activiteiten, men is gastvrij en dienstbaar.

Mensen dragen actief bij aan de gemeenschap en de activiteiten. Ze weten zich verantwoordelijk en stellen zich niet afhankelijk van een pastor op. Ze hebben oog voor de wereld en voor wat de mensen om hen heen nodig hebben en ze spelen, op die wijze getuigend, een rol van betekenis in de samenleving. Zo vormen zij een zichtbare Kerk.

De organisatie die de gelovigen ondersteunt en er, waar nodig, sturing aan geeft, is klein, maar flexibel en zeer benaderbaar. We moeten daarbij niet meer denken aan een heel pastoraal team, maar aan een pastoor, eventueel een diaken of een vrijwillige diaconaal medewerker, enkele vrijwillige catechetisch medewerkers en een parochiebestuur. Er is degelijke secretariële en administratieve ondersteuning, met veel mogelijkheden om snel en breed te kunnen communiceren.

1-INLEIDING

1-1 Een nieuw pastoraal beleidsplan

In 2017 presenteerde het pastoraal team van de parochie het beleidsplan '*Benieuwd en Dienstbaar*'. Sinds 2020 heeft de coronapandemie grote impact gehad op het (kerkelijke) leven. De krimp die al tientallen jaren in onze kerk voelbaar is, zette harder door.

Kerksluitingen zijn ingrijpende, maar onoverkomelijke momenten in deze ontwikkeling. Een nieuw pastoraal beleidsplan neemt die ontwikkeling serieus en beschrijft tegen die achtergrond waarom we voor bepaalde activiteiten kiezen en hoe we zoeken naar een passende houding daarbij.

1-2 Realistisch, maar met ambitie

We gaan uit van de realiteit dat we moeten leven met een kleine kerk met een geringe maatschappelijke invloed. Dat neemt niet weg dat we zoeken naar mogelijkheden om dienstbaar te zijn aan anderen, in het bijzonder de kwetsbaren. De ambitie is niet om de kerk van vroeger terug te krijgen, maar om het geloof dat er is, te laten leven. 'Kerken gaan dicht, geloof gaat verder'. De opdracht 'zout der aarde en licht der wereld' te zijn blijft van kracht. (vgl. Mattheus 5, 13-16)

1-3 Voor beroepskrachten, parochianen en het bestuur

Dit pastoraal beleidsplan wil pastorale beroepskrachten, vrijwilligers en andere parochianen stimuleren en inspireren om activiteiten te ondernemen die van waarde zijn voor het geloof en het leven. Hopelijk herkent dus iedere lezer zich in het woord 'wij' dat in dit beleidsplan wordt gebruikt.

Naar aanleiding van dit beleidsplan zal het parochiebestuur bestuurlijk beleid formuleren dat aansluit bij de actuele ideeën en het voorgenomen pastorale beleid.

2-VISIE, MISSIE, STRATEGIE

2-1 Een nieuwe missie

Paus Franciscus is oktober 2021 een proces gestart ter voorbereiding op de bisschoppensynode van 2023. Hij gebruikt drie kernwoorden die het leven van de kerk kenschetsen, zoals hij die voor ogen heeft: *communio, participatio* en *missio*. We kunnen dit vertalen met verbinding, deelname en getuigenis (uitdragen). We ontleen hieraan onze missie voor de komende jaren: *Als gelovigen zijn we geroepen met God verbonden te zijn én met elkaar, geroepen naar elkaar te luisteren en mee te werken aan het welzijn van de wereld, uitgenodigd de Blijde Boodschap uit te dragen en in de wereld te getuigen van Gods liefde.*

De paus karakteriseerde de manier om Gods boodschap uit te dragen eerder als 'vreugdevol, vrijmoedig en authentiek'.* We streven naar een geloof dat leeft. We richten de blik naar de toekomst en kijken niet om naar een al dan niet rijk kerkelijk leven in het verleden.

We richten onze blik naar de wereld om ons heen, de wereld die deels 'gewond' is en waar onze inzet in woord en daad gevraagd wordt en waar we als gelovigen, kwetsbaar en zelf vaak gewond, helend aanwezig kunnen zijn. Bij de officiële opening van de voorbereidingen op de synodale kerk zegt paus Franciscus: *'het is niet nodig om nog een kerk te creëren, maar om een andere kerk te creëren'*. Met een andere kerk bedoelt de paus een kerk die gastvrij is, open naar de samenleving, gericht op het signaleren van vragen en noden die er leven.

* Vgl. *De formulering van de missie van de parochie* in het beleidsplan *Benieuwd en Dienstbaar*; 'De vreugdevolle en vrijmoedige verkondiging van de blijde boodschap van Jezus Christus, gedragen door een authentieke inzet voor de leefbaarheid van de wereld, met name ten gunste van hen die arm en weerloos zijn (uit de Apostolische Exhortatie van paus Franciscus, *Evangelii Gaudium, de vreugde van het Evangelie*).'

2-2 Prioriteiten

Het getuigenis van de blijde boodschap en de toerusting van gelovigen voor het gelovig leven is een blijvende prioriteit, ook actueel met betrekking tot de complexe vragen van de 21^e eeuw.

1. Vreugdevolle verkondiging krijgt gestalte in de zondagse liturgie. De zondagse Eucharistie zal extra aandacht krijgen en we bieden vrijwilligers en bezoekers hieromtrent extra scholing aan. In deze viering komt de verbondenheid met God en met elkaar samen. De bijeenkomst is vreugdevol, feestelijk. Naderhand is er ook de gelegenheid elkaar informeel te ontmoeten en met elkaar zaken van leven en geloof te delen.

2. We willen initiatieven nemen gericht op mensen buiten ons huidige blikveld. De verkondiging aan jongeren en de toerusting van de jonge generaties komen het eerst in beeld.

Aandacht voor jongere generaties is er vanzelfsprekend bij de voorbereiding van de Sacramenten Doopsel, Eerste Heilige Communie en Vormsel. De voorbereiding wordt voor een deel door jonge parochianen verzorgd, die daartoe een speciale opleiding hebben gevolgd.

Het liturgisch programma in het Eucharistisch Centrum kent maandelijkse kinderwoord-vieringen en regelmatig een familieviering. De werkgroep *jeugd- en*

jongeren ("Jong RK Liemers") maakt wekelijks een 'online' mini-viering voor gezinnen. Ze verzorgt zes keer per jaar twee pagina's in het parochieblad en ze organiseert activiteiten voor kinderen en tieners. De werkgroep kan een beroep doen op ondersteuning door het pastoraal team. Die ondersteuning kan eventueel ook het meewerken aan de uitvoering van activiteiten inhouden. Het pastoraal team neemt initiatief voor een project om basisschooldocenten te voorzien van achtergrondinformatie over het kerkelijk leven, de H. Schrift, het kerkgebouw en de Sacramenten. Eveneens om scholen uit te nodigen voor bezoek aan de kerk met informatie over het liturgisch gebruik.

3. Een andere groep die we aandacht willen geven, is de groep mensen op hoge leeftijd. Zij hebben vaak geen kerk meer 'binnen bereik', als ze al zo mobiel zouden zijn om een kerk te kunnen bezoeken. Wij willen aandacht geven aan hun vragen over verlies van kracht, over afscheid, zin. Deze groep is groter dan ze ooit geweest is.

We willen, zolang de formatie dit toelaat, in zorgcentra waar dat mogelijk is, meewerken aan maandelijkse vieringen. Het pastoraal team zal jaarlijks een grote ouderen-ontmoetingsdag organiseren met hulp van lokale bezoekgroepen. Lokale bezoekgroepen kunnen een beroep doen voor toerusting en ondersteuning, maar ook voor medewerking aan lokale bijeenkomsten voor ouderen. Het pastoraal team is altijd benaderbaar voor het bespreken van levensvragen van individuele personen en voor gesprekken in groepsverband.

4. Met het sluiten van de kerken, verdwijnt niet het geloof. Waar in een locatie meerdere activiteiten plaatsvinden en waar de ambitie leeft om een zichtbare gelovige gemeenschap (geloofsgroep) te blijven vormen kan een beroep gedaan worden op het pastoraal team en het bestuur voor ondersteuning. Hoe tegenstrijdig het ook klinkt: bij schaalvergroting, zijn activiteiten op kleine schaal belangrijk. We streven er naar dat mensen op de verschillende locaties kunnen aanhaken bij een vorm van kerkelijk leven, dat ze, ook ter plekke hun geloofsverhaal kunnen delen.

De geloofsgroepen vormen een verbinding met elkaar en met de parochie, waarvan de zondagse viering in het Eucharistisch Centrum het hart is. De geloofsgroepen geven handen en voeten aan hun geloof (getuigenis) en laten een levend en geleefd geloof zien, ook door de week. Zij nemen deel aan het leven in het dorp (de stad) en proberen bij te dragen aan de leefbaarheid, met name door zorg voor de meest kwetsbaren.

2-3 Nieuwe beelden; een leidraad

Ofschoon de beschreven prioriteiten niet veel afwijken van eerdere plannen en van de huidige praktijk, zullen we in de communicatie met de buitenwereld en in het omgaan met de vragen die op ons afkomen wel andere accenten leggen en ons laten leiden door nieuwe beelden.

Voor bestuur, pastoraal team en lokale geloofsgroepen is een goed aanvoelen van wat er leeft onder de mensen van belang, alsook om te communiceren met woorden en beelden die bij hen aansluiten. We willen mensen zoveel mogelijk het gevoel geven dat ze kunnen aanhaken en dat ze de kerk als een oriëntatiepunt kunnen beschouwen in hun zoeken naar geloof en spiritualiteit. We kunnen dergelijke beelden ontleen aan Bijbelse verhalen zoals Handelingen 3,1-8. Deze tekst kan dienen als leidraad voor pastoraal handelen. Hier vinden we kernwoorden voor de pastorale houding en inzet als: *betrokken, nieuwsgierig, vraaggericht, flexibel, gastvrij, eigen verantwoordelijkheid, herkenbaar, authentiek.*

2-3-1 Betrokken nieuwsgierigheid

De missie van de parochie spreekt over verbinding. We zijn verbonden met de wereld om ons heen en de mensen die om ons heen leven. We willen weten wat er leeft bij hen: wat zijn hun zorgen en vragen, wat is hun hoop? We zoeken een nieuwe opstelling in de verhouding tussen kerk en samenleving. Zoals de apostelen zich op de hun bekende weg naar de tempel lieten tegenhouden, stellen wij ons open voor vragen van onbekenden of mensen die hun vragen maar moeilijk onder woorden brengen. Dat leidt tot een handvat voor het werk: Nieuwe activiteiten, desnoods als probeersels, gaan vóór reeds langlopende activiteiten voor een bekende groep, waar geen groei of vernieuwing inzit. Contact met jeugd en jongeren of met onbekenden die interesse tonen gaat voor aanwezigheid bij activiteiten waar we sedert jaren bij 'verwacht' worden en waar slechts sprake is van 'representatie'. Zorg voor kwetsbare parochianen gaat vóór het voortzetten van activiteiten en vieringen met mensen die in staat zijn die zelf te verzorgen.

2-3-2 Vraaggericht handelen

Ofschoon het aanbod van de parochie beperkt is, willen we zoveel mogelijk ingaan op de vragen die op ons afkomen en willen we meeleven met mensen. Verbinding begint met nieuwsgierigheid, luisteren, open staan. Zoals in het verhaal uit Handelingen is het belangrijk mensen daadwerkelijk te ontmoeten en te spreken. Beroepskrachten en vrijwilligers willen niet afgaan op wat ze van derden horen of ergens hebben gelezen, maar willen mensen 'in het gezicht kunnen zien' om hun vraag te verstaan.

Dat vraagt om bereikbaarheid en benaderbaarheid. Daarvoor kunnen technische, digitale, middelen gebruikt worden, maar ook is het belangrijk dat er een plek of persoon is, waar men terecht kan. In de dorpen kan dat een duidelijk aanspreekbare contactpersoon zijn, maar een wekelijkse of maandelijkse ontmoetingsbijeenkomst kan ook voorzien in de behoefte aan contact of informatie.

Via het centraal secretariaat kan een afspraak worden gemaakt met leden van het pastoraal team. Zij zijn ook persoonlijk te bellen.

De communicatiemiddelen van de parochie worden ingezet om parochianen op de hoogte te houden en buitenstaanders te interesseren en uit te nodigen om kennis te maken; om in hun zoektocht naar inspiratie en zingeving bij de parochie langs te gaan. Het parochieblad, de website, het YouTube-kanaal en de nieuwsbrief zijn gemakkelijk vindbaar, verkrijgbaar en leesbaar en gebruiken zo min mogelijk vakjargon. We willen mensen het gevoel geven dat ze aan kunnen sluiten en welkom zijn. Sociale media ondersteunen de visie en werkwijze van de parochie en geven actuele tips en informatie gericht op geleefd geloof.

2-3-3 Flexibiliteit

Nieuwsgierigheid en vraaggericht handelen vragen om flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Als mensen om toerusting vragen, willen we die zoeken of bieden. Als de actualiteit om een activiteit vraagt, willen we daarop in kunnen gaan. Dat houdt in dat we capaciteit moeten kunnen vrijmaken en dat we voorrang geven aan wat voorrang heeft. We zullen dus ook zeggen dat iets zijn tijd gehad heeft of gestopt wordt vanwege te weinig animo, al weten we nog niet hoe groot de animo voor een nieuwe activiteit is.

Flexibiliteit houdt ook in dat we het doen met wat we hebben. Net als Petrus en Johannes zijn we reëel in wat we kunnen bieden, maar we zien mogelijkheden en laten ons niet bij voorbaat tegenhouden door een gebrek aan middelen en

menskracht en hoeven niet bij voorbaat zekerheid te hebben over het resultaat. Getuigenis van het geloof gaat vóór het zichtbare succes.

2-3-4 Gastvrijheid

Gastvrijheid is iets anders dan mensen 'binnen halen'. Het houdt ook in dat er respect is voor de manier waarop iemand 'anders' of 'vreemd' is en dat er ruimte is voor haar of zijn ideeën en manier van doen. We zoeken immers verbinding! We willen graag dat anderen deelnemen aan onze activiteiten, maar wij willen ook deelnemen aan het leven van anderen.

Mensen zijn welkom om de traditie waarin we staan te verrijken, te veranderen en verder te voeren; om er op hun eigen manier in mee te lopen en op hun eigen manier getuigenis af te leggen. Zoals de man die na zijn genezing, springend de tempel met de apostelen binnengaat. Uit eigen wil, op een eigen manier, met een eigen reden. Gastvrijheid vraagt heel concrete acties om nieuwkomers in de parochie welkom te heten, om mensen, die de kerk bezoeken wegwijs te maken, maar vooral: om te vragen wat hen beweegt of bewegen kan.

2-3-5 Eigen verantwoordelijkheid

De pastoor is in alle pastorale handelen van de parochie de eindverantwoordelijke, maar hij is niet *de* kerk. Alle gelovigen nemen deel en hebben allen een eigen verantwoordelijkheid. Het vorm geven van de kerk van de komende decennia zal een kwestie zijn van het eigen initiatief van de gelovigen en hun geloof. Dat gegeven vraagt om een passende houding van de pastoor en het pastoraal team, maar het vraagt minstens zoveel van de gelovigen. Zij kunnen niet uitgaan van vanzelfsprekende aandacht als voorheen, maar zullen zelf moeten formuleren wat voor hen belangrijk is en zelf op eigen benen moeten staan en de nodige stappen zetten.

2-3-6 Herkenbaarheid

Johannes en Petrus winden er geen doekjes om: hun handelen is in de naam van Jezus. Dat is ook *ons* getuigenis. De parochie is herkenbaar rooms-katholiek in de zondagse liturgie en in de opvattingen die gedeeld worden en uitgedragen. Ze wil deelnemen aan de samenleving, maar staat daarbij, vanuit haar profetische opdracht, tegelijk kritisch tegenover bepaalde tendensen in die samenleving. Zo zal verantwoordelijkheid voor elkaar, in het bijzonder voor de zwakken, de nadruk hebben boven de roep om individuele ontplooiing. Het streven naar een duurzame wereld, waarin iedereen mag delen in de rijkdom, kan in conflict komen met een grote nadruk op economische groei. Eerbied en dankbaarheid voor het leven van ieder individu, bescherming van menselijk leven, hoe kwetsbaar ook, houdt het relativeren in van gerichtheid op wat krachtig oogt, of snel, of hooggeplaatst.

2-3-7 Authenticiteit/Eerlijkheid

'Goud of zilver hebben we niet.' Zelfs als we in materieel opzicht geen arme parochie lijken, willen we ons, alleen al omwille van geloofwaardigheid, niet op bezittingen beroepen. Omwille van een authentiek getuigenis kunnen we "alleen maar" het geloof in Jezus Christus uitdragen. Daar zit onze kracht en dat mag leiden tot vrijmoedigheid, vreugde, hoop. Er is begrip voor wat mensen missen of wat mensen een tekort vinden aan het kerkelijk leven in vergelijking met vroeger, maar dat houdt onze gerichtheid op vernieuwing en verandering niet tegen. We gaan voor een geloof dat nu leeft en hoop geeft voor de toekomst.

We doen het met wat we hebben, Dat houdt ook in dat het per definitie onvolkomen is en tekort schiet.

De parochie kiest voor pastoraat en ondersteuning van pastoraat, d.i. voor het handelen in Jezus' naam door alle gelovigen. Handelen waardoor ze in verbinding met elkaar en met God proberen deel te hebben aan de zorg en de hoop van de wereld en waarbij ze in vreugdevolle woorden en dienstbaarheid getuigenis afleggen van Gods liefde. Hiervoor worden de middelen van de parochie ingezet.

3-ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

De parochie en de pastorale ambities anno 2022 vragen een andere organisatie dan we gewend zijn. Er komt een andere balans in de verhoudingen; tussen bestuurlijk en pastoraal handelen, tussen vrijwillig en beroepsmatig werk, tussen de centrale organisatie en wat zich lokaal ontwikkelt, tussen de parochie en de wereld.

Uiteindelijk gaat het over keuzes voor bepaalde activiteiten: wat moet in ieder geval gedaan worden, waar staan we voor klaar, wat doen we niet (meer)?

3-1 CENTRALE ORGANISATIE

3-1-1 Pastoraal team

Zoals in voorgaande paragrafen gezegd wordt: het pastoraal team behartigt een aantal (kern)taken, het richt zich speciaal op enkele groepen parochianen en is beschikbaar voor ondersteuning van lokale groepen gelovigen die zich bekommeren om elkaar en om de omgeving, die hun vragen samen delen en hun geloof verdiepen. Deze laatstgenoemde groepen kunnen de uitvoering van activiteiten zelf behartigen. Het pastoraal team gaat in op gerichte vragen naar ondersteuning en kan, indien nodig, een aanbod doen. Zeker in de eerstkomende jaren mogen deze groepen op ondersteuning rekenen.

Het team maakt ruimte om in te gaan op vragen van parochianen of nieuwkomers en op initiatieven van derden die om hulp of medewerking vragen. Vrijwilligers die meewerken bij het realiseren van kerntaken (zoals voorbereiding Sacramenten, uitvaarten) krijgen de toerusting en aansturing die ze nodig hebben.

3-1-2 Bestuur

Het bestuur maakt het pastorale handelen mogelijk. Het zorgt voor voldoende middelen, beheert de gebouwen, de begraafplaatsen en de communicatiemiddelen. Het draagt zorg voor een functionerende en veilige organisatie voor beroepskrachten en vrijwilligers. Het bestuur zal in de komende periode belast worden met de verdere ombouw van de parochie (herbestemmen gebouwen, wellicht verdere schaalvergroting). Het bestuur zal, wanneer het pastoraal team nog verder is gekrompen, samen met de pastoor aanspreekbaar moeten zijn voor parochianen. Een andere belangrijke taak ligt in het kritisch bewaren van een balans tussen actuele pastorale prioriteiten en de continuïteit van het parochieleven. Het bestuurlijk beleid wordt daartoe geformuleerd, vorm gegeven en uitgedragen.

De manier waarop het bestuur in de parochie aanwezig is, zal afwijken van wat gebruikelijk was. Meer 'op afstand' vanwege de schaal van de parochie, maar wel open voor nieuwe initiatieven in geloofscommunicatie en het behartigen van de relatie met de buitenwereld.

Naast een gezonde exploitatie (geen rode cijfers) betekent dit zoveel mogelijk investeren in pastorale activiteiten in lijn met de actuele pastorale ideeën, in geschikte communicatiemiddelen, in gelegenheden om elkaar als gelovigen te ontmoeten en in een kerk om de Eucharistie passend te vieren. Het is een investering voor nu en de nabije toekomst, in het vertrouwen dat de investering zich op lange termijn terug betaalt door mensen met een levend geloof.

3-1-3 Centraal secretariaat, centrale financiële administratie, communicatie

Administratieve en secretariële taken, die in het verleden lokaal werden behartigd, kunnen, indien nodig vanwege gebrek aan menskracht of omdat er anders te weinig tijd en energie overblijft voor pastorale activiteiten, in overleg overgedragen worden aan het centrale secretariaat of de centrale administratie. Fysieke bereikbaarheid zoals vroeger gewoon was, is minder noodzakelijk, maar het contact met de parochie moet wel laagdrempelig blijven. Mensen kunnen gemakkelijk een telefoonnummer en een e-mailadres vinden en worden, als ze dat willen, altijd te woord gestaan (eventueel teruggebeld). Mensen die de parochie ergens voor benaderen, zijn geen klanten, maar per definitie verantwoordelijke medegelovigen of geïnteresseerde medemensen. Contact over zaken die lokaal spelen en activiteiten die lokaal worden georganiseerd lopen in principe via (een) lokale contactperso(n)en(en).

De afdeling communicatie speelt een belangrijke rol in het contact van de centrale parochie-organisatie met de gelovigen en de communicatie naar buiten. Zij verzorgt mede het parochieblad en de website. Ze geeft vorm aan folders en affiches, beheert de facebookpagina en verzorgt persberichten. Lokale werkgroepen of geloofsgroepen kunnen een beroep op haar doen voor het vormgeven van wervingsmaterialen en advies over communicatie. De toon van de communicatie is per definitie wervend en uitnodigend, maar objectief en open en niet die van een 'eigen clubblad'. De boodschap die steeds meeklinkt is die van een zelfbewuste betrokkenheid.

3-2 LOKALE GEMEENSCHAPPEN

Vrijwilligers in plaatselijke werkgroepen hebben de vrijheid om activiteiten te organiseren die passen bij de plaatselijke situatie. Ze kunnen vragen om feedback en ondersteuning en hebben houvast aan een steeds geactualiseerd vrijwilligersplan.

Het is van belang dat de activiteiten van de lokale groepen zodanig zijn dat de pastoor er verantwoordelijkheid voor kan nemen en dat er een vaste verbinding blijft met de gehele parochie.

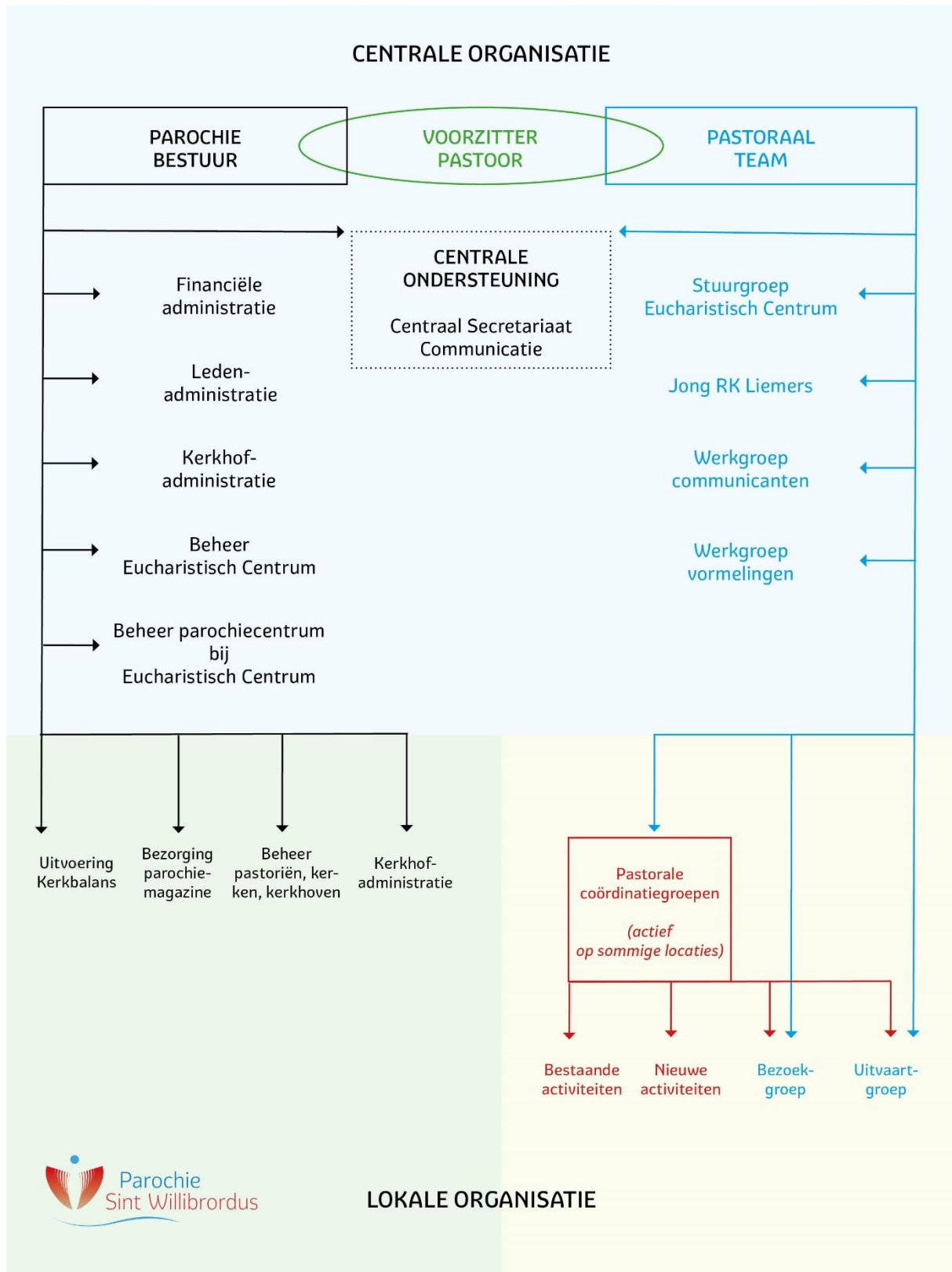
De zichtbare vorm van kerk-zijn in de lokale gemeenschap is een kwestie van eigen initiatief. Als er niet voldoende vrijwilligers voor een activiteit zijn, gaat de activiteit niet door.

Als er in een gemeenschap sprake is van meerdere initiatieven en de ambitie om de bestaande werkgroepen en activiteiten verder te ontwikkelen tot een lokale geloofsgroep - van waaruit ook weer nieuwe initiatieven genomen kunnen worden - dan kan er een coördinatiegroep worden gevormd. Die groep zorgt voor afstemming binnen de gemeenschap en behartigt het contact met de centrale organisatie. Die groep kan ook de relaties onderhouden met (lokale) overheden, maatschappelijke organisaties, verenigingen en andere kerkgenootschappen. Die coördinatiegroep is niet één-op-één de voortzetting van de locatieraad of pastorale raad, zoals we die tot voor kort kenden. De leden van een coördinatiegroep komen uit actieve werkgroepen en zijn als gelovigen in de gemeenschap zichtbaar en representatief. Ze worden formeel aangesteld door de pastoor.

In een aantal gevallen kan de bestaande locatieraad helpen om het lokale kerkelijk leven 'nieuwe stijl' op weg te helpen. Waar tijdelijk nog sprake is van een eigen kerk en/of parochiecentrum kan de locatieraad functioneren als een beheer-commissie.

3-3 STRUCTUUR VAN DE PAROCHIE (ORGANOGRAM)

PAROCHIESTRUCTUUR 2022 - 2024

3-3 CONCRETE ACTIVITEITEN

3-3-1 Activiteiten en aandachtsvelden van het pastoraal team

a-voorbereiden en vieren van de sacramenten (zie ook paragraaf 2-2 Prioriteiten)

Het pastoraal team zorgt er met hulp van toegeruste vrijwilligers voor dat de voorbereiding feestelijk, degelijk en met zo min mogelijk organisatorische onvolkomenheden kan verlopen.

Bij de voorbereiding wordt actieve medewerking en inzet van betrokken gelovigen verondersteld. Inhoudelijk gaan we er van uit dat mensen die hun kinderen of zichzelf aanmelden voor de Sacramenten, ook na de viering aangesproken kunnen worden als betrokken gelovigen.

b-initiatieven nemen en ondersteunen op het terrein van jongeren- en ouderenpastoraat (zie paragraaf 2-2 Prioriteiten)

c-ontwikkelen van het Eucharistisch Centrum (zie ook paragraaf 2-2 Prioriteiten)

Het pastoraal team zorgt voor een aantrekkelijk en aanstekelijk liturgisch programma voor de zon- en feestdagen in het Eucharistisch Centrum. Het geeft leiding aan een stuurgroep die de uitvoering van de activiteiten begeleidt en die bestuur en team adviseert over de gang van zaken en inrichting zodat de kerk optimaal kan functioneren voor een "vreugdevolle en verbindende" liturgie en als een herkenbare centrale en gastvrije plek voor gelovigen uit de gehele parochie. Het Eucharistisch Centrum functioneert als een plek waar mensen scharniermomenten vieren als Doopsel, eerste Heilige Communie, Vormsel, huwelijk, avondwakes en uitvaarten.

Belangrijk aandachtspunt, naast het zichtbaar worden van de gemeenschap ('communio') is het 'binnenhalen' van de wereld in de kerk en de liturgie (met het oog op 'deelnemen'), onder meer door in te spelen op de actualiteit, ruimte te bieden aan schrijfacties van Amnesty International, aandacht voor missionaire en diaconale thema's. Andersom vinden wij het ook belangrijk dat er inspiratie en motivatie uitgaat van de liturgie en het samenkomen als gelovigen om de blik naar buiten te richten, naar de wereld om ons heen ('getuigenis, geloof uitdragen').

Het pastoraal team zal afhankelijk van de capaciteit, uiterlijk met Pinksteren 2023 stoppen met het verzorgen van weekendvieringen in andere kerken dan het Eucharistisch Centrum. Dit om inzet voor het Eucharistisch Centrum te kunnen waarborgen.

d-ingaan op verzoek voor gesprek over levensvragen en voor geestelijke ondersteuning (ziekenzegen, rouwbegeleiding, ...) (zie ook paragraaf 2-2 Prioriteiten)

Vragen naar geestelijke ondersteuning kunnen altijd gesteld worden. Buiten kantoortijden is daar een 'wachttorefoon' voor. Of een verzoek direct gehonoreerd wordt, hangt af van de situatie en de verplichtingen van het pastoraal team op dat moment. In de regel zal een afspraak worden gemaakt voor een later tijdstip, wanneer het schikt.

e-ondersteunen van lokale initiatieven; verzorgen van toerusting voor vrijwilligers (zie ook paragraaf 2-2 Prioriteiten)

Het pastoraal team neemt "proactief" initiatieven ten behoeven van het Eucharistisch Centrum. Maar daar waar lokaal gelovigen zelf activiteiten ondernemen kunnen ze een beroep doen op ondersteuning. Die ondersteuning

houdt in principe niet het voorgaan in vieringen in, maar het verzorgen van inhoudelijke bijdragen, toerusting, meedenken.

f-faciliteren van materiële ondersteuning

Voor materiële ondersteuning van mensen in nood is er de Parochiële Caritasinstelling (PCI). Het pastoraal team maakt dankbaar gebruik van de inzet van de onbezoldigde diaken voor het contact met de PCI. Belangrijk voor de parochie is de bereikbaarheid van de PCI te garanderen en de kwaliteit van de dienstverlening te bevorderen. Daarom stelt de parochie de hulpvragentelefoon ter beschikking. Wanneer de bereikbaarheid van de PCI of het functioneren van de dienstverlening in het geding komen, dan zal het pastoraal team extra ondersteuning bieden of andere maatregelen nemen zodat de kerk bereikbaar blijft voor mensen in materiële nood.

g-mogelijk maken van uitvaartplechtigheden

Verscheidene vrijwilligers uit de parochie gaan voor in uitvaartplechtigheden. Het pastoraal team ondersteunt hen en stuurt hen zo nodig aan. Als vrijwilligers verhinderd zijn of als er sprake is van een pastorale relatie met een overledene, gaat een lid van het pastoraal team voor in een uitvaartplechtigheid. Tot dusver kunnen we ingaan op alle verzoeken. Bij verdere terugloop van het aantal vrijwilligers en teamleden zal dat moeilijker worden. Met het oog hierop zal het pastoraal team contact zoeken met uitvaartondernemingen met het verzoek om het traject van voorbereiding zo in te richten dat de parochie speelruimte houdt voor het vaststellen van het tijdstip van de kerkelijke uitvaart.

h-contact onderhouden met oecumenische partners en maatschappelijke organisaties

Om voeling te houden met de samenleving en met het oog op eventuele samenwerking onderhoudt het pastoraal team contact met oecumenische partners (voorgangers) en, op verzoek en wanneer er geen lokale organisatie is om het contact te behartigen, met maatschappelijke organisaties en overheden. Contact met verenigingen, zoals de schutterij, muziekkorpsen, carnavalsverenigingen, is een zaak van de lokale organisatie. Lokale oecumenische initiatieven worden ook behartigd door de lokale organisatie.

i-bijdragen aan publiciteit/informatie via parochieblad, website, nieuwsbrief

Het pastoraal team verzorgt input voor parochieblad en website. Indien wenselijk, kan het team ook reageren op actuele zaken uit kerk en wereld via de eigen communicatiekanalen.

j-het verzorgen van een klein permanent aanbod

Het team verzorgt toerusting en verdiepingsbijeenkomsten op aanvraag. Er is een klein permanent aanbod, dat bij voldoende animo daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Dat betreft volwassenencatechese (begeleiding gespreksavonden 'Geloven Nu', een korte reeks bijeenkomsten over een bepaalde heilige of een bepaald thema uit de spiritualiteit, een korte reeks inleidingen die betrekking hebben op de Sociale Leer van de Kerk en een 'inleiding in het katholieke geloven'). Ook is het team beschikbaar om te helpen bij initiatieven die van bisdomwege of vanuit de kerkprovincie worden ondernomen.

k-het aanbieden van kleine en grote bijeenkomsten, waarop parochianen met elkaar in gesprek gaan

Hoe het geloof geleefd wordt, verschilt van persoon tot persoon. Het pastoraal team biedt bijeenkomsten aan, waar mensen hun geloofsverhaal kunnen vertellen en waar naar hun verhaal wordt geluisterd. Dat kan parochiebreed en groot, dat kan ook klein, in groepen van mensen die elkaar kennen of in een zelfde levenssituatie verkeren.

3-3-2 Mogelijke activiteiten van lokale geloofsgroepen

Lokale geloofsgroepen geven vorm aan het zichtbare kerk-zijn buiten het Eucharistisch Centrum. Sommige langer bestaande activiteiten kunnen doorgezet worden. Nieuwe activiteiten hangen af van de eigen creativiteit. Het is voor lokale groepen zoeken naar activiteiten, waar mensen herkenning bij hebben en initiatieven waarbij ze zich uitgedaagd voelen. Het moet wel mogelijk zijn om op verschillende manieren en op verschillende niveaus aan te haken en mee te doen: mensen kunnen heel nieuwe ideeën proberen te verwezenlijken en zelf veel verantwoordelijkheden op zich nemen, maar men moet ook de gelegenheid krijgen hand- en spandiensten te verlenen, ad hoc een klus te doen.

Met andere woorden: de ambitie hoog en de drempel zo laag mogelijk houden. Concrete voorbeelden:

- a-ontmoetingsbijeenkomsten ('soos'-activiteiten, gezamenlijke maaltijd, koffiedrinken, bijeenkomsten waar mensen hun geloofsverhaal kunnen delen) voor belangstellenden of voor speciale groepen (ouderen, alleengaanden, ...)
- b-bezoekwerk ten behoeve van ouderen en zieken; ziekencommunie
- c-verzorgen van uitvaarten en avondwakes in het Eucharistisch Centrum of een daartoe door het pastoraal team geschikt bevonden ruimte (aula)
- d-Allerzielenbijeenkomst
- e-gebedsdiensten door de week, rozenkrans
- f-onderhoud kerkhof
- g-bezorgen parochieblad
- h-uitgave eigen digitale nieuwsbrief
- i-organiseren verdiepingsbijeenkomsten; gespreksavonden
- j-ondersteunen initiatieven ten behoeve van de leefbaarheid, i.h.b. kwetsbare mede-dorpsbewoners; solidariteitsacties
- k-actie Kerkbalans
- l-gezamenlijk bezoek vieringen in het Eucharistisch Centrum
- m-ondersteunen vieringen in zorgcentra
- n-ondersteunen inloopvoorzieningen, e.d.
- o-...

4-VOORZIENINGEN

De parochie zit ook financieel in een krimp. De uitgaven dienen in lijn te zijn met de inkomsten. Dat neemt niet weg dat er een aantal voorzieningen nodig zijn voor een zinvolle aanwezigheid van de r.-k. Kerk in de Liemers en dat voor het stimuleren van een levend geloof en zelfs investeringen gevraagd worden.

4-1 Capaciteit van het pastoraal team

De capaciteit van het pastoraal team loopt snel terug. Om bepaalde ambities te realiseren is wel (professionele) menskracht nodig.

Naast de opleiding en toerusting van vrijwilligers, kan het aanstellen van projectmedewerkers aan de orde zijn. Concreet speelt dit voor jeugd- en jongerenprojecten.

4-2 Eucharistisch Centrum

Voor de vieringen in de parochie is één kerk voldoende. Oktober 2021 mochten we blij zijn als er, verspreid over vier a vijf kerklocaties, in totaal iets meer dan 200 mensen per week een Eucharistie of Woord- en Communieviering meemaken. Met dien verstande dat het Eucharistisch Centrum gemiddeld ruim de helft van de 200 kerkgangers tot zich trekt.

Het Eucharistisch Centrum moet aantrekkelijk zijn en geschikt om de liturgie te vieren zoals die gevraagd wordt. In de eerste jaren zal er nog sprake zijn van vijf of zes kerkkoren. Op lange termijn is dit aan de hoge kant. Kwaliteit willen we echter niet inleveren.

Er moeten voorzieningen worden getroffen om vieringen live te streamen. Bij of in het Eucharistisch Centrum moet ruimte zijn om elkaar te ontmoeten, een kindernevendienst te houden en informatie- of catechese bijeenkomsten die om principiële of praktische redenen gekoppeld zijn aan het tijdstip van de (zondags)liturgie.

4-3 Ondersteuning lokale geloofsgroepen

In de verschillende locaties kunnen zich geloofsgroepen ontwikkelen. Soms zullen bestaande initiatieven doorgezet worden; het kan zijn dat er nieuwe initiatieven genomen worden. De kosten hiervan moeten in principe in verhouding zijn met de inkomsten uit die locaties, maar, zeker in de eerstkomende jaren, mag hier ook in 'geïnvesteed' worden. Nieuwe initiatieven moeten welwillend tegemoet getreden worden.

4-4 Communicatiemiddelen

De naar buiten gerichte parochie zoals we voor ogen hebben, heeft een aantrekkelijk parochieblad en een moderne, goed verzorgde website. De digitale nieuwsbrief blijkt in een behoefte te voorzien. Indien passend en mogelijk moet de parochie gebruik kunnen maken van sociale media.

Om daar op een verantwoorde en professionele wijze mee om te gaan zijn veilige apparatuur en programma's noodzakelijk, alsook voldoende gekwalificeerde menskracht.

4-5 Administratieve en secretariële ondersteuning

Een zekere minimale bezetting van het centraal secretariaat is noodzakelijk, zodat mensen hun vragen non-digitaal kunnen stellen. Daarnaast zijn er een aantal werkzaamheden en projecten waarvoor de ondersteuning door de centrale administratie en het centrale secretariaat noodzakelijk is: bezorging parochieblad, organisatie actie kerkbalans, kerkhofadministratie, inschrijven

kerkelijke registers, uitnodigingen versturen en aanmeldingen verwerken, e.d. Technische hulpmiddelen moeten zoveel mogelijk worden ingezet (digitalisering), maar om daar mee om te gaan en om sturing aan de processen te geven is goede toerusting noodzakelijk.